1858. N°. 98.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 7 DECEMBER.

BIJ DEZE COURANT WORDT EEN BIJVOEGSEL UITGEGEVEN.

BEKENDMAKING.

Bij deze wordt aan de belanghebbenden bekend gemaakt, dat de op den 22 November 1858 **gesloten passage** over de **Brug no. 18**, liggende bij het *Huis ter Noord*, over het *kanaal* van *Dokkum* naar *Stroobos*, **WEDEROM IS GEOPEND.** *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*,

Leeuwarden, den 6 December 1858. VAN PANHUIJS.

WEENEN, 1 December.

Graaf v. Buol heeft naar aanleiding der hevige uitvallen van de *Patrie* en de *Presse* tegen Oostenrijk eene conferentie met den markies van Ballaville gehad, die tijdens de afwezigheid van den heer v. Bourqueney de zaken der fransche legatie waarneemt. De taal van den minister moet op den franschen diplomaat eenen diepen indruk hebben gemaakt. Hij heeft terstond per telegraaf daarover aan zijne Regering berigt.

Van den 2den. De *Wiener Zeitung*, het officiële dagblad van ons Gouvernement, beantwoordt in haar nommer van gisteren, de scherpe aanmerkingen, waarmede ministeriële en andere dagbladen van Parijs dezer dagen Oostenrijk hebben aangevallen. Het blad zegt, dat er te Parijs aan veroveringen wordt gedacht, en besluit aldus: „Die gedachte is voorzeker nooit duidelijker aan het licht gekomen, dan in de woedende uitvallen der parijsche dagbladen, welke thans geheel de vredelievende wereld in onrust te brengen. Nooit nog zijn er slechter middelen gebezigd om aan die gedachte lucht te geven."

PARIJS, 3 December.

In den *Moniteur* is gisteren medegedeeld, dat, ter gelegenheid der verjaring van den 2 December, den dag waarop de fransche Republiek door den coup d'état van Napoleon III omver geworpen werd, aan den heer de Montalembert de hem opgelegde straf door den Keizer geheel kwijt gescholden is.

Heden berigt de *Moniteur*, dat de graaf de Montalembert van zijn vonnis in beroep is gekomen, nadat hij kennis bekomen had van de gratie, hem door den Keizer verleend, en voegt er bij, dat de bevoegde regtbanken de kwestien zullen onderzoeken, waartoe dit beroep aanleiding kan geven.

Het officiële blad deelt vervolgens een protest mede van den heer de Montalembert, behelzende, dat, den 24 November veroordeeld zijnde, hij in beroep is gekomen binnen den tijd bij de wet bepaald, en dat er geen magt in Frankrijk tot heden bestaat, die het regt heeft, iemand van eene straf te ontheffen, die niet definitief is uitgesproken. „Ik behoor — zegt de heer de Montalembert — tot degenen, de nog aan het regt gelooven, en die geen gratie aannemen."

LONDEN, 3 December.

Van regeringswege zijn berigten bekend gemaakt uit Bombay van 9 November. Daaruit blijkt, dat de proclamatie betreffende de overdragt van het bestuur der indische bezittingen aan de Britsche Kroon zeer gunstig is opgenomen en de bevolking over het algemeen bevredigd heeft. Voorts gewagen deze berigten van nieuwen voorspoed der britsche wapenen. Generaal Mitchell had wederom belangrijke voordeelen op de opstandelingen in Midden-Indie behaald. In Oude was de strijd geopend met het stormenderhand innemen van Berwhas. 5000 opstandelingen daar te lande hadden de bestorming van Chubrowdie bepoefd; zij werden echter verslagen en op de vlugt gedreven en verloren daarbij al hun geschut.

Door het bestuur der O. I. Compagnie zijn insgelijks telegrafische berigten, omtrent de in de laatste helft van October voorgevallen krijgsbedrijven bekend gemaakt, welke in de hoofdzaak met het bovenstaande telegram overeenstemmen. Volgens deze opgaven, bevond Tantia Topie, die het bevel over het voornaamste corps des vijands schijnt te voeren, zich in het district van Sindwara, in de provincie Nagpore, en schatte men zijne magt op 7000 man, met 20 olifanten en een aantal kameelen.

Van den 5den. Lord Canning is benoemd tot eersten Onder-koning in Britsch-Indie.

De koninklijke proclamatie, op 1 November afgekondigd, bevat o. a.: Aan alle Indische Prinsen wordt de handhaving der gesloten verdragen toegezegd; Engeland wenscht geene uitbreiding van gebied; algemeene godsdienstvrijheid wordt toegezegd, alsmede gelijkstelling voor de wet onder in achtneming van alle landsgebruiken; eene algemeene amnestie wordt verleend aan allen, die vóór 1 Januarij 1859 rustig naar hunne haardsteden terugkeeren, uitgezonderd zijn degenen, die zich schuldig hebben gemaakt aan moord, of zij, die aan zoodanige personen schuilplaats hebben verleend, alsmede de aanvoerders der rebellen, die in hunnen tegenstand volharden.

's GRAVENHAGE, 4 December.

Naar men verzekert, is er zoo hier als te Amsterdam en Rotterdam voor ongeveer 1200 aandeelen ingeschreven in de geldleening, ten behoeve van de doorgraving der landengte van Suez. Men zegt, dat het kapitaal behalve in Frankrijk, ook in Egypte, Oostenrijk en Rusland meer dan gedekt is. Over de andere landen verneemt men nog niets, doch men gelooft te Parijs, dat de inschrijving minstens met 20 pCt. kan worden gereduceerd.

— Over het loopende dienstjaar zijn reeds vijf en twintig millioen gulden, door de Nederlandsche Handel-Maatschappij gestort, in 's Rijks schatkist gevloeid.

— Den 5 October jl. heeft aan boord van Zr. Ms. schroefkorvet *Medusa*, liggende op de buitenreede van Batavia, een zeer betreurenswaardig voorval plaats gehad. Bij het doen van ernst-exercitien (schieten naar de schijf) is een der kanonnen van 30 pond gesprongen, waardoor de marinier der 3de kl. J. Ferluin, de matroos der 2de kl. C. van der Laars en de matrozen der 3de kl. C. de Groot en A. J. de Wolff, het leven verloren; de konstabel-majoor W. de Haas, de matrozen der 2de kl. H. Berends, J. J. de Jel en D. van der Vloot, de matrozen der 3de kl. P. Man, A. C. Swaters en de mariniers der 3de kl. W. Rietbroek en J. Oosterbaan min of meer belangrijk werden gekwetst en vier anderen ligte wonden bekwamen.

HARLINGEN, 5 December.

Vrijdag avond ll. gaven de leerlingen der 2de Tusschenschool alhier, onder de leiding van hunnen onderwijzer J. F. Jansen, hun derde jaarlijksche concert, ten voordeele van de leerlingen der Armenschool, om deze, van de opbrengst, een vrolijk St. Nicolaasfeest te bereiden. De ruime inteekening en het talrijk bezoek maken het mogelijk, dat van de som, voor ontvangst en uitgaaf ad *f* 114, op morgen eene ruimere uitdeeling aan de armenkinderen kan geschieden, dan in de beide vorige jaren plaats had.

LEEUWARDEN, 6 December.

Naar wij vernemen, heeft het Z. M. den Koning behaagd, aan den politie-bediende P. gratie te verleenen van de cellulaire gevangenisstraf van 8 dagen, waartoe hij door de Arrondissements-Regtbank alhier onlangs is veroordeeld wegens mishandeling van eenen sergeant der infanterie.

— Door Z. M. zijn, met ingang van den 1 Januarij 1859, bevorderd tot luit.-ter-zee der 2de kl., de adelborsten der 1ste kl: G. Kruys, jhr. C. C. Six, A. J. Visser, G. Doorman, S. Kraijenhoff van de Leur, J. L. baron van Isselmuden, C. A. Jeekel, jhr. C. C. van der Wijck, J. van Burg, J. J Braam, H. J. van Broekhuyzen, W. van Oorschot, J. C. Schotel, L. G. C. van Wachendorff van Rijn, A. baron Collot d'Escury, G. A. L. de Haan, jhr. G. A. van Nispen, J. H. Commijs, D. M. G. de Swart en D. J. A. D. van den Steen en is de scheepsklerk M. C. de Vries van Heyst, thans met verlof in Oost-Indie, op zijn verzoek eervol uit 's rijks zeedienst ontslagen.

— Door den minister van oorlog is aan de kommanderende officieren der 8 infanterie-regementen de magtiging verstrekt, om aan eenige miliciens der ligting van 1857, die thans bij die regementen in activiteit zijn en eerst met ult. Julij van het volgende jaar in het genot van onbepaald verlof zullen worden gesteld, en wel aan hen, die door hun gedrag en dienstijver uitmunten, den graad van korporaal toe te kennen, alsmede het tractement aan dien graad verbonden, voor zooveel deze graad bij voormelde corpsen vacant mogt zijn.

ROTTERDAM, 3 December. Ter vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek van ds. J. F. Blaauw naar Amsterdam, is heden avond door den algemeenen kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier zamengesteld het volgend twaalftal van predikanten: dd. J. M. Kolff te Oudewater, B. J. Adriani te Utrecht, W. P. Scheuer te Leeuwarden, L. W. E. Rauwenhoff, theol. doct., te Dordrecht, E. Laurillard, theol. doct., te Leyden, J. G. Schuuring te Hoorn, H. P. Berlage, theol. doct., te Zalt-Bommel, W. T. van Griethuysen te Harlingen, J. F. L. Abresch te Middelburg, N. Beets, theol. doct., te Utrecht, T. Poortman te Zwolle en W. B. J. van Eyk, theol. doct., te Deventer.

ZWOLLE, 2 December. Bij de Doopsgezinde gemeente alhier is uit het opgemaakte drietal, bestaande uit: dd. T. Kuiper te Zaandam, westzijde, A. C. Leendertz te Kleef en L. van Cleeff te Uithuizen, eerstgemelde tot predikant beroepen.

DRAGTEN, 5 December. Heden in de voormiddag-godsdienstoefening werd onze tweede leeraar, de heer H. Blankstein alhier, bevestigd door den eersten predikant dezer gemeente, den heer D. Holwerda; terwijl de bevestigde in het namiddaguur zijn dienstwerk onder ons aanvaarde. Bij beide plegtigheden toonde de gemeente door eene talrijke opkomst de belangstelling in deze voor onze plaats zoo verblijdende gebeurtenis.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

AMSTERDAM, 6 December.

NEDERLAND W. Schuld	2½	pCt.	64¼	
Dito Dito	3	„	75 1/16	
Dito Dito	4	„	98	
Dito Hand-Maats.	4½	„	141¾	
SPANJE Obligatien	1¼	„	30⅛	
Dito Dito	3	„	45⅞	
Dito Binnenl. 6/m.	3	„	41⅝	
PORTUGAL Obligatien	3	„		
Dito Dito (1856)	3	„		

RUSLAND Obl. H. & C° 1798/1816	5	pCt.	106½
Dito „ Dito 1828/1829	5	„	104
Dito „ Dito	4	„	86 3/16
Dito „ S. & C°. 5 Serie	5	„	98¼
Dito „ Dito 6 „	5	„	102¾
Dito „ Dito	4	„	85⅞
OOSTENRIJK Metaliek	5	„	78⅛
Dito Nationale	5	„	78½
Dito bet. Amst.	5	„	87 1/16
Dito	2½	„	39⅝

LONDEN, 6 December. Granen bij stillen handel onveranderd. — Raapolie 44/, Lijnolie 29/6. — Boter: friesche 102/, kamper 98/, zwolsche 96/ en groninger 86/. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 4150 Runderen, 108 Kalveren en 16,800 Schapen De markt was iets beter.

AMSTERDAM, 6 December. Tarwe onveranderd, Rogge *f* 4 lager. — Koolzaad op 9 vat op dadelijke levering 76½ p. v., op April 77½ p. v. nominaal. — Raapolie, vliegend *f* 44¼, op Mei *f* 43⅛. Lijnolie, vliegend *f* 30½, op het voorjaar *f* 31¼.

LEEUWARDEN, 3 December. Boter *f* 45, aanvoer 320 ¼, 267 ⅛, 70 1/16 vaten. Kaas *f* 25 à *f* 30, aanvoer 1423 Ned. ponden. — Veemarkt. 615 Runderen: 181 vette Koeijen *f* 80 à *f* 210, 144 melke *f* 35 à *f* 145, 45 vare dito *f* 40 à *f* 120, 105 Vaarsen *f* 40 à *f* 85, 26 Pinken *f* 12 à *f* 40, 12 Ossen *f* 50 à *f* 135, 7 Stieren *f* 25 à *f* 45, 10 vette Kalveren *f* 15 à *f* 36, 85 gras dito *f* 6 à *f* 28; 73 Varkens: 22 vette *f* 60 à *f* 125, 24 vette Biggen *f* 20 à *f* 56, 27 magere dito *f* 4 à *f* 25; 509 Schapen: 350 vette *f* 14 à *f* 25, 14 magere *f* 7 à *f* 11, 19 melke *f* 9 à *f* 16, 115 Lammeren *f* 5 à *f* 13, 11 vette Hamels *f* 3 à 9, zoomede 20 Werkpaarden *f* 15 à *f* 90. De handel was over 't geheel onveranderd.

GRONINGEN, 3 December. Tarwe prijshoudend, Rogge 10 ct., Boekweit 10 ct., Garst 5 à 10 ct. lager, Haver over 't geheel minder begeerd en iets lager verkocht, Gort in een doen. — Koolzaad bijna niet in omgegaan. — Raapolie *f* 43.

DRAGTEN, 2 December. Boter *f* 42, aanvoer 12 ¼ en 46 ⅛ vaten. Granen: Rogge, hoogste prijs *f* 6.50, laagste *f* 6, aanvoer 188 mudde; Boekweit, hoogste prijs *f* 5.50, laagste *f* 5, aanvoer 105 mudde; Haver, hoogste prijs *f* 3.50, laagste *f* 3 per mudde.

DIAKENEN DER NED. HERVORMDE GEMEENTE te *Leeuwarden* maken bekend, dat de gewone **jaarlijksche WINTER COLLECTE**, ten behoeve van de armen hunner administratie, zal plaats hebben op *Woensdag den* 8 *December* 1858. Het is overbodig hier den nood der aan hunne zorg toevertrouwde armen te vermelden; alleen wijzen zij op den hoogen nood en de dringende behoeften, door ziekten als anderzins, van het groot aantal der bij hunne administratie bedeelden, en roepen daarom dringend, maar vertrouwend, de liefdadigheid der ingezetenen van Leeuwarden, in die steeds toonden het gebrek en de armoede te willen lenigen en ook in dezen winter hen in staat zullen willen stellen, om in de menigvuldige behoeften der armen te kunnen voorzien.

Leeuwarden, den 2 December 1858. *Diakenen voornoemd*, T. GREIDANUS, *Praeses.* I. BOLMAN, *Secretaris.*

OPENLIJKE VERGADERING van de afdeeling LEEUWARDEN der Nederlandsche Vereeniging **TOT AFSCHAFFING VAN DEN STERKEN DRANK**, op DONDERDAG den 9 December e. k., des avonds ten 8 ure, in het Hôtel *de Nederlanden*, in het Zaailand. — *De toegang is vrij. — Den Leden wordt het bijwonen dezer bijeenkomst aanbevolen.*

De **Verloting van Dames-Handwerken** enz., ten voordeele der arme huisgezinnen van de *Vereeniging van den **H. Vincentius van Paulo*** alhier, zal gehouden worden op Donderdag 9 December e. k., in het *R. C. Armenhuis*, alwaar op dien zelfden dag de bezigtiging der voorwerpen is opengesteld, van 's morgens tien tot 's namiddags drie uren, en nog **Loten** *à vijftig centen* te bekomen zijn.

DE DIRECTIE der **Vereeniging *Hulpbetoon aan nijvere Armen*** maakt bekend, dat de TENTOONSTELLING der voor hare **Loterij** ingezonden prijzen zal plaats hebben op *Dingsdag* en *Woensdag* den 14 en 15 December van elf tot drie uur, in de kleine Zaal van den Heer VAN DER WIELEN.

Door het Bestuur *van de Hulpkas voor Israëlieten* alhier, worden de geëerde *Begunstigers* beleefdelijk verzocht, de toegezegde **Voorwerpen**, ten behoeve van de eerstdaags te houden **Verloting**, vóór den 28 dezer bij den Heer L. I. REIJZER, in de Groote Kerkstraat, te doen bezorgen.

De tweede bijeenkomst van Crediteuren tot verificatie der schuldvorderingen ten laste van de gefailleerde HESTER POLACK, Wed. ARON BENEDICTUS DE VRIES, Koopvrouw te Leeuwarden, is bepaald op Donderdag 16 December 1858, 's voormiddags te 11 uur, aan het Paleis van Justitie te Leeuwarden. Alsdan zal tevens beraadslaagd worden over een door de gefailleerde aangeboden accoord.

De Curator in het faillissement, S. W. TROMP.

Bij brieven van meerderjarig-verklaring, door den Hoogen Raad der Nederlanden op den 8 November 1858 verleend, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 23 November 1858, no. 74, en geregistreerd te 's Gravenhage den 29 November 1858, zijn aan TINCO ANDRINGA VAN HIJLCKAMA VLIEG, wonende te Sloten, provincie Friesland, gegeven al de regten bij de Wet aan meerderjarigen toegekend; behoudens de bepaling van Artikel 478 van het Burgerlijk Wetboek.

Geschiedende hiervan openbare aankondiging, ter voldoening aan het voorschrift in Artikel 486 van gemeld Wetboek vervat.

's Gravenhage, den 1 December 1858.
A. F. DE BAS,
Procureur bij den Hoogen Raad voornoemd.

REKENING EN VERANTWOORDING.

De erkende Schuldeischers in het faillissement van GATSIANUS WALTA, in der tijd Koopman te Nijehaske, worden bij deze opgeroepen, om, op Donderdag den 16 December 1858, des voormiddags te tien ure, te verschijnen in het Paleis van Justitie te Heerenveen, ten einde aan te hooren de Rekening en Verantwoording, welke in dezen boedel door den Curator, ten overstaan van den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris, zal worden afgelegd.

De Curator,
Mr. PH. VAN BLOM.

⁂ 25jarige echtvereeniging van:
SIKKE J. VAN DER MEULEN en
TJITSKE F. OOSTERBAAN.
Gorredijk, den 5 December 1858.

⁂ Bevallen van een ZOON T. VAN DER MEULEN — LIJKLES.
Grouw, den 28 November 1858.
Algemeene kennisgeving.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER, E. A. H. LOHMAN, geliefde Echtgenoot van J. ALBARDA Jz.
Groningen, 1 December 1858.

⁂ Heden beviel zeer voorspoedig van een wel geschapen ZOON, SIEBRIGJE H. BRANDSMA, geliefde Echtgenoote van F. G. KRAMER.
Bolsward, 2 December 1858.

⁂ Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER A. OVERBEEK — WOUTERS.
Terhorne, 2 December 1858.

⁂ Bevallen van een welgeschapen ZOON J. HILDERSEN, geliefde Echtgenoote van J. PELS.
Leeuwarden, den 5 December 1858.

⁂ Heden overleed, ten gevolge eener ongesteldheid van vier dagen, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwdmoeder TRIJNTJE JANS VIERSTRA, eerst Weduwe BONNE RINKS GROENVELD en laatst Weduwe SIJBREN GERBENS ROODENBURG, in den gezegenden ouderdom van zeventig jaren.

IJlst, den 24 November 1858.
Uit aller naam,
W. O. RUARDI.

⁂ Voor eenige dagen ontving ik het treurig berigt, dat mijn geliefden Vader J. H. LUCKEN, Koopman te Heerenveen, in den ouderdom van 57 jaren, in de nabijheid van Bakhuizen, op eene noodlottige wijze is verdronken.
Heerenveen, 27 November 1858. H. LUCKEN.

⁂ Heden overleed, na eene korte maar hevige ongesteldheid, de Wel-Eerw. Zeer-Gel. Heer SIEDS VAN KLEFFENS, vroeger gedurende eene reeks van jaren Predikant bij de Hervormde Gemeente te Nes en Wierum, en thans rustend Leeraar te Dockum.

Hij bereikte den ouderdom van ruim 63 jaren, en was geacht en bemind van allen die hem kenden.

Dockum, den 28 November 1858.
JANTJE VAN EIJSINGA,
Wed. P. T. VAN KLEFFENS,
mede namens de verdere Familie.

⁂ Heden avond omstreeks 7 uur overleed, in den ouderdom van ruim 71 jaren, JAN TEMMES SIKKEMA, in Leven Landbouwer en sinds jaren Kerkvoogd van Burum en Munnekezijl.
Burum, den 29 November 1858. SIPKE H. SIPKES.

KOLLUM, den 1 December 1858. Heden overleed alhier ten huize zijner diepbedroefde en zwaarbeproefde Ouders, in den ouderdom van bijna drie en twintig jaren, de Heer TEIJE BUMA, Student in de Letteren aan de Hoogeschool te Groningen.

⁂ Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen en Behuwdkinderen innige smart, mijne geliefde Echtgenoote WILHELMINA VAN DRIESUM, in den ouderdom van bijna 60 jaren, na eene sukkeling van 19 weken; juist op den datum onzer echtvereeniging sints 36 jaren.
Oude-Bildtzijl, den 1 December 1858. A. KOOPMANS.

⁂ Heden overleed, in den ouderdom van ruim 40 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote ANTJE VAN DER FEER. Bijna twintig jaren mogt ik met haar een gelukkig huwelijk smaken en werd onzen echt door een talrijk kroost gezegend, waarvan nog zeven lievelingen met mij om haar gemis treuren als eene trouwe Gade en liefhebbende Moeder.
Sneek, 1 December 1858. W. COOL VAN BOKMA.

TJERKWERD, 3 December 1858. Heden overleed, tot droefheid van mij, mijne Kinderen, Behuwdkinderen en haar met wien hij eerlang wenschte vereenigd te worden, mijn waarde Zoon HENDRIK BOUKES SIJPERDA, in den ouderdom van ruim 33 jaren.
RUURDTJE JORRITSMA,
Wed. J. J. GRASMA.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Voor de vele blijken van deelneming betoond gedurende de ziekte en bij het overlijden van haren Echtgenoot, betuigt de Ondergeteekende, door deze, haren opregten dank.

Leeuwarden, 6 December 1858.
M. J. F. PLAAT,
Wed. Dr. A. L. BRUGSMA.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 30 Nov. tot en met den 6 1858 aangegeven: 7 geboren, 18 overleden, gehuwd 1 paar.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEEUWARDEN gedenken op Woensdag den 15 December e. k., des middags te 12 ure, bij gesloten briefjes, in het openbaar aan te besteden: De leverantie der benoodigde BUREAU-BEHOEFTEN en BINDWERKEN, over de jaren 1859, 1860 en 1861.

De briefjes moeten op den 14 December e. k. ter Stads Secretarie zijn ingeleverd, alwaar de voorwaarden, voor de gegadigden, ter lezing liggen.

Leeuwarden, den 6 December 1858.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE DOKKUM noodigen door dezen de zoodanigen, welke genegen en bekwaam mogen zijn, de betrekking van HULPONDERWIJZER te vervullen op de Tusschenschool in deze Gemeente, uit, op een jaarlijksch tractement van *f* 200, om zich daartoe aan te melden bij het Bestuur dezer Gemeente, voorzien van de vereischte bewijzen van bekwaamheid en goed zedelijk gedrag, vóór den 18 December e. k., ten einde, zoo doenlijk, in functie te treden met den 1 Januarij 1859.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. POSTHUMA.
A. VAN SLOOTEN, *Secret.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN IJLST gedenken in het openbaar te verpachten:

De Opkomsten der Tollen van de Groote Stads-Draaibrug, het **Baken- en Diepgeld** aldaar, en wel voor den tijd van een of meer jaren, in te gaan met 1 Januarij 1859.

Deze verpachting zal plaats hebben ten Raadhuize te IJlst, op Zaturdag den 11 December 1858, des voordemiddags 10 uur, zullende intusschen de voorwaarden daarvan ter lezing liggen ter Secretarie dier Gemeente.

IJlst, den 29 November 1858.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
W. RINGNALDA, *Burgem.*
T. E. VAN POPTA, *Weth.*

LET WEL. Tegen eene billijke bezoldiging, wordt spoedig gevraagd, een PERSOON, bekend met de **Secretarie**-werkzaamheden; nader berigt te bekomen bij den Burgemeester van IJlst, onder overlegging der vereischte bewijzen.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WIJMBRITSERADEEL gedenken op Vrijdag den 10 December 1858, des voormiddags ten elf ure, ten het Gemeentehuis van Wijmbritseradeel te Sneek, publiek, bij inschrijving en opbod, aanbesteden:

Het aanleggen van eene Aardenbaan en het Bevloeren en Begrinden van dezelve, van af den Straatweg van Sneek naar Lemmer tot aan het vaarwater de Ee, tegenover het dorp Woudsend, hebbende eene lengte van 1619 el.

Het bestek, waarnaar dit werk zal moeten worden uitgevoerd, ligt voor gegadigden ter inzage in het Gemeentehuis van Wijmbritseradeel te Sneek, wijders: bij den Kastelein E. A. DE JONG te Hommerts, in de Dorpsherberg te Heeg, bij den Logementhouder R. C WIELSMA te Woudsend en overigens op plaatsen alwaar de bestekken van Waterstaatswerken ter inzage worden gelegd.

Aan de gegadigden zal aanwijzing in loco worden gedaan *op den dag vóór de aanbesteding*, des voormiddags ten 9 ure, te beginnen bij den Straatweg van Sneek naar Lemmer, in de nabijheid van het dorp Woudsend.

Sneek, den 24 November 1858.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
M. BAKKER.
M. H. REIDSMA, *L. S.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN IDAARDERADEEL convoceren bij deze, ten verzoeke van de Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van de onderstaande dorpen, om te compareren ten huize van Lucas Nauta, Kastelein op de Drieromers onder Roordahuizum, als die van:

Friens, op Maandag den 13 December 1858, des voormiddags ten 11 ure;
Idaard en *Ægum*, op denzelfden dag, des namiddags 12½ ure, en die van
Roordahuizum, op Woensdag den 15 December 1858, des voormiddags 11 ure;

ten einde: 1°. op te nemen en bij welbevinding te sluiten de Rekeningen der Kerkvoogden over 1857; 2°. vast te stellen de Begrootingen voor de dienst van 1859; 3°. te benoemen Kerkvoogden in plaats van de aftredenden; 4°. te delibereren en te besluiten over zoodanige voorstellen welke ter tafel zullen worden gebragt; — de Floreenpligtigen van Roordahuizum wel speciaal, om te delibereren en te besluiten over een voorstel, strekkende om buitengewone en zeer belangrijke reparatien aan de Kerk te Roordahuizum te doen bewerkstelligen, of om in plaats derzelve eene nieuwe Kerk te doen stichten.

Grouw, den 29 November 1858.
Burgemeester en Wethouders van Idaarderadeel,
C. BERGSMA.
De Secretaris, W. SIJPKENS KIJLSTRA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WESTSTELLINGWERF noodigen door deze uit **Sollicitanten** naar de met primo Januarij e. k. vacante ONDERWIJZERS BETREKKING in de tijdelijke School te Oldeholtwolde, om zich, met overlegging der noodige bewijsstukken, vóór den 15 December a. s. bij hen aan te melden.

In afwachting eener nadere regeling volgens de wet, bestaan de aan deze betrekking verbondene voordeelen in *f* 100 jaarwedde uit de gemeentekas, eene Rijkstoelage of gratificatie van *f* 75, *f* 52 uit de Kerkvoogdijbeurs, schoolgeld van p. m. 50 leerlingen tegen *f* 2 elk en vrije woning.

Wolvega, den 30 November 1858.
De Burgemeester, J, SICKENGA.
De Secretaris, METZLAR.

HET GEMEENTE-BESTUUR VAN HENNAARDERADEEL roept bij deze op **Sollicitanten** naar de vacante betrekking van HOOFDONDERWIJZER in de openbare Lagere School te *Welsrijp*, om zich, onder overlegging der vereischte stukken, in persoon of met vrachtvrije brieven, aan te melden ter Secretarie der genoemde Gemeente, te *Wommels*, *vóór of op den* 15 *December e. k.*

De voordeelen, aan de gezegde betrekking verbonden, zijn in de *Nieuwe Bijdragen* voor de maand *November* omschreven, waarnaar mitsdien hier wordt verwezen.

De dag van het vergelijkend examen zal, te zijner tijd, aan de Sollicitanten, wier stukken in orde zijn bevonden, worden bekend gemaakt.

Wommels, den 4 December 1858.
Het Gemeente-Bestuur voornoemd,
I. P. ERINGA, *waarn. Burgr.*
J. V. D. WOUDE, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN RAUWERDERHEM roepen, bij deze, ten verzoeke van Kerkvoogden der onderstaande dorpen, op de Hervormde Floreenpligtigen derzelven, te weten: die van:

Sijbrandaburen, op Woensdag den 15 December e. k., 's voormidd. ten 10 ure;
Tersool, op denzelfden dag, 's middags ten 12 ure;
Poppingawier, op denzelfden dag, 's namiddags ten 2 ure;
Deersum, op Donderdag den 16 December e. k., 's voormiddags ten 10 ure;
Rauwerd, op denzelfden dag, 's middags ten 12 ure; en
Irnsum, op Maandag den 20 December e. k., 's voormiddags ten 10 ure;

ten einde:

1°. op te nemen en vast te stellen de Rekening en der Kerkvoogdij-administratien dier dorpen over het dienstjaar 1857;
2°. vast te stellen de Begrootingen voor het dienstjaar 1859;
3°. die van *Sijbrandaburen* en *Poppingawier* te benoemen Kerkvoogden in plaats van de te *Sijbrandaburen* overleden en te *Poppingawier* vertrokken.

Rauwerd, den 4 December 1858.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
O. E. HOUTSMA.
De Secretaris, E. ADEMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN WESTDONGERADEEL brengen bij deze ter kennis van de Onderhoudpligtigen der na te noemen Vaarten, dat de Kohieren van Omslag, aangaande de slattingskosten der

1°. Rivier de Paesens, 5°. Kooterhuister Vaart,
2°. Ternaarder Vaart, 6°. Nessumer Opvaart en
3°. Vischbuurster Vaart, 7°. Huntumhuister Vaart,
4°. Oosteindsche Vaart

van af heden gedurende den tijd van veertien dagen ter Secretarie te Ternaard, ter visie zijn gelegd, en dat de belanghebbenden hunne bezwaren, die zij tegen hunnen aanslag mogten hebben, binnen veertien dagen na den laatsten dag der ter visie legging der Kohieren, schriftelijk bij het Plaatselijk Bestuur behooren in te dienen.

Ternaard, den 7 December 1858.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
HOPPERUS BUMA.
De Secretaris der Gemeente,
J. KLAASESZ.

ZATHE EN LANDEN TE HOORNSTERZWAAG.

De Notaris A. BINNERTS te Heerenveen zal, ten verzoeke van de Heeren J. G. DE JONGH, Kandidaat-Notaris te Gorredijk, en J. T. BUITENGA te Heerenveen, op Donderdag den 9 December 1858, 's voormiddags om 11 uur, ten huize van R. K. Neef, in het winkeltje te Jubbega Schurega, publiek, bij voorloopige toewijzing, verkoopen:

Eene beste **ZATHE** en onderhoorige **WEI-** en **BOUWLANDEN**, HEIDEVELD en BOSCH, met HUIZINGE en SCHURE c. a., staande en liggende ten oosten van de Dorpsschool te Hoornsterzwaag en strekkende van den Leijdijk tot aan de Tjonger, groot circa 54 bunders. — In 24 perceelen, bij verkoopboekjes omschreven.

ZATHE EN LANDEN TE NIEUWESCHOOT.

De Notaris A. BINNERTS te Heerenveen zal, mede ten verzoeke van J. T. BUITENGA qq. aldaar, op Vrijdag den 10 December 1858, 's avonds ten 5 uur, ten huize van den Kastelein H. Hoogeboom te Oudeschoot, *finaal* verkoopen:

Eene **ZATHE** en **LANDEN**, zeer mooi liggende te Nieuweschoot, tusschen den Rijdweg en het Rotstervoetpad aan de Engelenvaart, bestaande in eene BOERENHUIZINGE en SCHUUR c. a., met HIEMINGE, TUIN en 10-98-45 best WEI- en BOUWLAND; waarop in 13 perceelen slechts is geboden *f* 5675.

VERKOOPING VAN EENE ZATHE TE OUDEGA.

Mr. DE CARPENTIER, Notaris te Koudum, zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, Cand.-Notaris te Makkum, Zaturdag 11 December 1858, nademiddags 2 ure, op Kippenburg, finaal verkoopen:

Eene uitmuntende **ZATHE** en **LANDEN** met HUIZING, SCHUUR, **Hornleger** en **Tuin**, staande en gelegen aan den Rijdweg te Oudega (Hemelumer Oldephaert en Noordwolde), groot volgens Kadaster 14-10-10 (38½ pond.), alles Greidlanden; thans bij Gerrit Egberts Bouwhuis in gebruik; de Huizing, Schuur en Tuin c. a. op den 12 Mei en overigens 5 Maart 1859 te aanvaarden; en zulks voorbehoudens zamenvoeging in 6 perceelen; breeder bij billetten omschreven, die ten Kantore van den Notaris en van den Heer VERWER te verkrijgen zijn; waarop thans geboden is: perc. 1 *f* 952, 2 *f* 3050, 3 *f* 2351, 4 *f* 752, 5 *f* 1162 en 6 *f* 805, en alzoo op de geheele Zathe de zeer geringe som van *f* 9362.

PUBLIEKE VERKOOPING

van eene Zathe en Landen op Booitsum onder Harwerd.

De Notarissen KUIPER en LEDEBOER te Bolsward zullen aldaar, op bekomen magtiging van de Arrondissements-Regtbank te Sneek, op Donderdag den 9 December 1858, ten huize van S. Hiemstra, in het Logement het Rood Hert, en den 23 December daaraanvolgende ten huize van D. W. Wiebes, in het Logement de Wijnberg, telkens des namiddags ten 2 ure, publiek, tegen uitloving van strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene bij uitnemendheid vruchtbare, buitengemeen gunstig gesitueerde **ZATHE** en **LANDEN** met derzelver zeer hechte, degelijk onderhoudene HUIZINGE, groote SCHUUR, HIEMING, HOVING, VARKENSHOK, SCHIPHUIS en WATERMOLEN c.a., op Booitsum onder Hartwerd; laatst bewoond door Ate Keimpes Boerstra, groot volgens kadastrale meting, met inbegrip van Opvaart, en buiten het aandeel van de Wed. Bokma in een stuk Weidland, voormalige Rietpoel, 30 b. 81 r. 60 e. (83¼ pondmaat); de Landen alle Greidlanden (waaronder zich bevindt eene Terp van buitengewone hoogte en uitstekende kwaliteit, geschikt ter afgraving en aan het water), in eenen kavel onmiddellijk bij de Huizinge liggende, vrij van reed en drift, met een belastbaar inkomen van p. m. *f* 1223.82 en belast met 35 fl. 18 st. 4 penn. binnen dijkschatting.

Deze verkoop zal geschieden in elf perceelen, met regt van zamenvoeging, bij verkoopboekjes nader omschreven, welke ten Kantore van genoemde Notarissen zijn te bekomen, waar tevens de conditien te vernemen zijn.

VERKOOPING VAN UITMUNTENDE HOOILANDEN ENZ.

De Notaris J. G. VAN BLOM te Dragten zal, voor den Heer TH. RINSEMA, publiek, bij finale toewijzing, verkoopen:

1. Vier perceelen uitmuntende MADEN, gelegen op de Hooge Warren onder Oudega, in de gemeente Smallingerland, tusschen de Geeuw en de Kromme Ee, te weten:

Ten eerste: De noorderste helft der kadastrale no. 249 van sectie D, geheel groot 10-13-80; waarop geboden is *f* 3571.

Ten tweede: De zuiderste helft van deze kadastrale nummer, benevens de nos. 247 en 248, te zamen groot 0-12-40; waarop geboden is *f* 3227.

Deze beide perceelen zijn dit jaar verhuurd voor *f* 470.

Ten derde: De kadastrale nos. 250, 251 en 252, te zamen groot 5-00-70; waarop geboden is *f* 2517.

Dit perceel is dit jaar verhuurd voor *f* 234.

Ten vierde: De kadastrale no. 297 van sectie D, groot 2-41-50; waarop geboden is *f* 1013.

Dit perceel is dit jaar verhuurd voor *f* 101.

2. Eene groote en hechte SCHUUR met KNECHTSWONING en VEESTAL, benevens een daarbij behoorenden **Tuin**, groot 0-05-15, staande en gelegen in de Negenhuistersteeg te Noorder-Dragten; waarop geboden is *f* 1200.
3. Eene LAAN met de daarop welig groeijende EIKEN STAMBOOMEN, gelegen ten oosten van de School te Ureterp, de *Schoollaan* genaamd; waarop geboden is *f* 575.

Te aanvaarden: het Huis 12 Mei, de Schuur 1 Junij 1859, en de overige perceelen bij den palmslag.

Wie gading maakt, kome Donderdag den 9 December 1858, 's avonds te 6 uren, in het Logement het Wapen van Smallingerland, bij L. B. de Jong te Dragten.

DEZELFDE NOTARIS zal op voorschreven tijd en plaats, ten verzoeke van den Heer P. VAN DER MEER qq., veilen:

Eene aanzienlijke voor twee jaren nieuw gebouwde HUIZINGE en SCHUUR, met nieuw aangelegden **Tuin**, **Hieminge**, **Boomen** en **Plantagie**, zeer aangenaam gelegen aan den Straatweg en aan het Gebuurte te Dragten; bij het Kadaster der gemeente Dragten bekend in sectie A, nos. 1362 en 1363, groot 0-57-95; bewoond en gebruikt door J. A. Koopmans en op 12 Mei 1859 vrij te aanv.

KOOPMANS-HUIZINGE TE SNEEK.

De Notaris JORRITSMA zal, ten verzoeke van zijn collega MUNNIK te Joure qq., publiek veilen:

Eene groote, hechte en wel onderhouden KOOPMANS-WINKELHUIZINGE c.a., waarin vele jaren Affaire is gedreven, staande aan de zuidzijde van het Kleinzand te Sneek; in huur bij den Heer Joh. Gorter voor *f* 190 jaarlijks tot 12 Mei 1860.

Wie gading maakt, kome Donderdag 9 December a. s., 's avonds 7 uur, ter provisionele toewijzing in het Logement *de Stad Munster* te Sneek.

Winkel-Huizinge c. a. te Nijland.

De Notaris JORRITSMA te Sneek zal, tegen genot van strijk- en verhooggeld, veilen en verkoopen:

Eene KOOPMANS- en WINKEL-HUIZINGE met PAKHUIS, **Erf** en wijdere toebehooren, tot vele affaires en bijzonder voor eene **Bakkerij** zeer geschikt, staande in de Buren te Nijland; in eigen gebruik bij O. S. Bangma.

Te veilen in 3 perceelen, met regt van zamenvoeging; breeder bij billetten te omschrijven. — Aanvaarding 12 Mei 1859.

Wie gading maakt, kome Zaturdag 11 December a. s., nademiddags 2 uur, bij den Kastelein P. K. Wierda te Nijland, ter beschrijving.

BOELGOED TE OPPENHUIZEN.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal Vrijdag 10 December a. s., 's morgens 10 uur, ten huize van de Wed. Doede G. de Boer te Oppenhuizen, tegen gereed geld, verkoopen:

1. Een wel onderhouden SCHIP met Zeil en Treil, zeer geschikt tot rondventing, groot 10 tonnen, liggende te Oppenhuizen; te aanvaarden 1 Januarij a. s.
2. MANS- en VROUWENLIJFDRAGT, benevens een KOOKKAGCHEL, LAADTAFEL, GLAS- en AARDEWERK, koperen SCHALEN en GEWIGTEN, alsmede onderscheidene MATEN.
3. GOUD- en ZILVERWERKEN, als: 1 smal gouden Oorijzer, 1 dito Slot met Koralen, dito Mutsespelden, dito Ringen, 1 zilveren Knip, Boek met zilveren Haken enz. enz.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal op Maandag 13 December a. s., 's avonds 7 uur, ten huize van T. Sevensma aldaar, provisioneel veilen:

1. Eene hechte en net betimmerde HEEREN-HUIZINGE c. a., staande tusschen de Pottezijlen binnen Sneek; in huur bij den Heer C. Witteveen voor *f* 200 per jaar.
2. Drie WOONKAMERS, staande in de Troffelsteeg te Sneek; door Cornelis Spoelstra en anderen bewoond, zamen voor *f* 120 per jaar; te veilen in 3 perceelen, met regt van zamenvoeging.
3. Eene hechte HUIZINGE met KANTOOR en ruime **Plaats** daarachter, in de Scharnesteeg te Sneek, waarin thans eene Tabaksfabriek wordt uitgeoefend door den eigenaar den Heer Johannes L. Bakker.

Aanvaarding van 1 en 2 den 12 Mei en van 3 den 1 September 1859.

De Notarissen A. HAAGSMA te Sneek en K. DE JONG Rz. te Wommels zullen *op tijd en plaats voormeld*, mede provisioneel veilen:

Eene zeer ter nering staande WINKEL-HUIZINGE, in de Wijdeburgtstraat te Sneek; door wijlen K. P. Tigchelaar bewoond geweest; te aanvaarden 12 Mei 1859.

Land. — Hommerts.

De Notaris A. HAAGSMA te Sneek zal, ten verzoeke van den Heer K. DE JONG Rz., Notaris te Wommels, op **Dingsdag den 14 December** a. s., (en **niet** op *heden*, zoo als in de Vrijdagsche Courant abusief is vermeld), des namiddags *twee ure*, ten huize van Feike Slager te Sneek, finaal veilen:

Een stuk vruchtbaar HOOILAND, aan de Wijmerts onder Hommerts, groot 4-65-40; huurder S. S. v. d. Velde tot 5 Maart 1860 en alsdan te aanvaarden; staande per 36¾ r. op *f* 336.

PUBLIEKE VERKOOP

VAN EENE HUIZINGE C. A. TE NIEUWLAND.

De Notaris K. DE JONG Rz. te Wommels zal Dingsdag den 14 December 1858, 's namiddags 3 uur, in het Roodhert bij de Wed. P. Terpstra te Sneek, provisioneel veilen:

Eene ruime wel onderhoudene HUIZINGE met groote **Bergplaats**, ACHTERHUIZINGE, **Tuin** en **Erf** c. a., staande en gelegen in de Buren te Nieuwland, tot velerlei bedrijven zeer geschikt; in gebruik bij P. G. Hoekstra en S. K. Koopmans; bekend ten Kadaster gemeente Nieuwland, sectie A nos. 517 en 718.

Den 12 Mei 1859 vrij te aanvaarden.

Verkoop van Mest.

De Notaris J. S. BOKMA te Akkrum zal op Woensdag den 8 December 1858, des nademiddags om *een* uur, bij de Huizinge van de Wed. J. Floris onder Akkrum, publiek verkoopen:

Ongeveer *zestig schar* MEST, liggende op de Hieminge der Zathe en Landen bij de Wed. J. Floris in gebruik, zeer geschikt tot vervoer.

Te veilen in perceelen, zoodanig door nummespaaltjes is aangeduid.

Te vervoeren vóór den 12 Mei 1859.

HOUTVEILING BIJ DE GAZ-FABRIJK TE *LEEUWARDEN*. — De Notaris P. BOLTJES te Grouw zal op Vrijdag den 10 December 1858, des morgens ten 10 uur, ten huize van F. Boermans, Logementhouder bij de Gaz-Fabriek te Leeuwarden, publiek verkoopen: Eene uitmuntende partij maats VUREN PLANKEN van 51 tot 68 palmen lengte en verschillende zwaarte; voorts RIB, beste ACHTERPLANKEN, SCHALEN enz., alles uit nieuwe Oudsoensche Balken gezaagd.

VERKOOPING TE *PINGJUM*. — De Notaris OOSTERHOFF zal op Zaturdag den 11 December 1858, des namiddags 5 uur, in de Herberg van B. D. Wiersma te Pingjum, finaal verkoopen:

Eene HUIZINGE gekw. lett. P no. 22, Kadaster sectie A no. 7, met 65 el, aan den Zeedijk onder Pingjum; door de Wed. Tjerk D. Dijkstra met den dood ontruimd. — Vrij te aanvaarden 12 Mei 1859.

OPENBARE VERKOOPING VAN VASTIGHEDEN,

gelegen onder Eesterga nabij de Lemmer.

De Notaris WAUBERT DE PUISEAU te Lemmer zal, mede ten verzoeke van den Griffier R. H. BRANDENBURG aldaar, op Zaturdag den elfden December bij de provisionele en op Maandag den zeven en twintigsten daarna, telkens des avonds te zeven uren, in *het Wapen van Zwolle* aldaar, verkoopen:

1. Een stuk best GREIDLAND, liggende nabij Pasveer onder Eesterga, aan den Rijdweg, op den kadastralen Legger der gemeente Oosterzee bekend onder sectie A no. 392, met eene inhoudsgrootte van 3 bunder 1 roede en 20 el, en zulks in twee perceelen.
2. Eene prompte HUIZINGE, met ERVE en SCHUUR, staande onmiddellijk aan de Brug aldaar, gemerkt no. 1 op den kadastralen Legger der gemeente Oosterzee bekend onder sectie A no. 428, met eene inhoudsgrootte van 9 roede 79 el; bij Brandenburg in eigen gebruik.

DEZELFDE NOTARIS zal op dezelfde tijden en plaats veilen en verkoopen:

1. Een HUIS en ERF, staande op de Visschersburen in de Lemmer, sectie A no. 350, groot 1 r. 10 e.; bij de Erven Jochum Alts Joustra als eigenaren in gebruik.
2. Een HUIS en ERF, staande op den Nieuwendijk in de Lemmer, sectie A no. 22, groot 1 r. 62 e.; bij Louis Jacobus Koopen als eigenaar in gebruik.

De verkoopsvoorwaarden bij den Notaris te vernemen.

PUBLIEKE VERHURING.

Mr. D. ROESSINGH, Notaris te *Grootegast*, gedenkt op Woensdag den 15 December 1858, des namiddags te 3 uur, ten Gemeentehuize te *Marum*, ten verzoeke van de Weduwe en Erven JAN EGBERTS HEUKER, publiek, voor 6 jaren, te verhuren:

1. Eene BOEREN-BEHUIZING met SCHUUR en daarbij behoorende LANDERIJEN, gelegen te *Marum*, thans in gebruik bij Egbert Jans Heuker aldaar, groot ongeveer 18 bunders.
2. Eene BEHUIZING met ERF, staande te *Leek*, thans bij de Weduwe Jacob Harms Postema in gebruik, waarin eene **Zilversmids-affaire** wordt uitgeoefend.
3. Ongeveer 1 bunder 50 roede uitmuntend HOOILAND, te *Leek*.
4. Ongeveer 3 bunders HOOILAND, onder *Tolbert*, *de Lokken* bijgenaamd.
5. Ongeveer 1 bunder 15 roede HOOILAND, aan den Woldweg onder *Marum*, *Wiggeloomstukje* bijgenaamd.

Mr. D. ROESSINGH, *Notaris.*

Herberg en Bakkerij.

De Notaris G. ZANDSTRA te Balk zal, ingevolge regterlijke magtiging, op Donderdag den 16 December 1858, des avonds 6 uur, ten huize van den Logementhouder Uilke de Jong te Sloten, bij finale toewijzing, presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en HERBERG met STALLING, waarin tevens eene **Bakkerij** wordt uitgeoefend, met het daarbij behoorende stukje WEIDLAND, staande en gelegen aan den Grindweg te Tjerkgaast, ten Kadaster bekend sectie E nos. 749, 750 en 751, te zamen groot 18 roede 40 el; bij Hendrik van der Kerk in huringe; den 12 Mei 1859 te aanvaarden; waarop geboden is *f* 1631.

DEZELFDE NOTARIS zal op tijd en plaats voormeld, voor den tijd van 3 jaren, **verhuren:**

De HELFT in een stuk HOOILAND, op de Stijkels onder Tjerkgaast, ten Kadaster bekend sectie E nos. 1249 en 1250, geheel groot 2-41-10; wandelende met de wederhelft, eigen aan Foppe Jans Klijnstra; bij gemelden van der Kerk in huringe.

VERKOOP VAN WEIDLAND TE JOURE.

De Notaris MUNNIK te Joure en de Notaris HÖFELT te Kuinre zullen, met regterlijke autorisatie, op *Maandag* den 20 December 1858, 's avonds 7 ure, in het *Zeverijnshuis* te Joure, bij voorloopige toewijzing verkoopen:

Drie stukken uitmuntend WEIDLAND, liggende tegenover de Enkele Regel in den Polder achter de Joure, nagelaten door Mej. de Wed. *J. D. de Jong*, en wel in 3 perceelen, met regt van zamenvoeging, als:

1ste perceel een stuk kad. groot 0-92-70, kad. no. 747.
2de „ „ „ „ „ 2-19-80, „ „ 748.
3de „ „ „ „ „ 2-40-50, „ „ 749.

Tot Sint Petri 1861 verhuurd voor *f* 587 's jaars. De huur ten voordeele der koopers. — Breeder bij biljetten omschreven.

VERKOOP EENER ZATHE TE DONKERBROEK,

bij uitnemendheid geschikt voor een Kleiboer.

De Notaris TADEMA te Oosterwolde zal op Vrijdag den 24 December 1858, 's avonds precies te 5 uur, in de Herberg van F. de Groen te Donkerbroek, bij voorloopige en op nader te bepalen dag, in de Herberg van G. Dokter aldaar, bij eindelijke toewijzing, in het openbaar, bij strijk- en verhooggelden, verkoopen:

Eene uitmuntende **ZATHE** en **LANDEN**, in het Westeinde te Donkerbroek, bestaande in eene voor 2 jaren geheel nieuw gestichte en wel ingerigte STELPHUIZINGE en groot **Erf**, **Boomgaard**, **Bouw-**, **Weid-** en **Hooilanden** en **Heidegrond** met Boekweitbouw, zeer vruchtbaar en in de beste orde, zamen groot ruim 33 bunders; alles bij Jan Gjalts Veenstra in eigen gebruik en op de gewone tijden in 1859 te aanvaarden. — Verdeeld in perceelen volgens verkoop boekjes.

Alle diegenen, welke iets te vorderen hebben van en verschuldigd zijn aan de onder het voorregt van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap van HENDRIK WOPKES SMIDT, in leven Hoofdonderwijzer te Holwerd, worden verzocht daarvan ten spoedigsten en uiterlijk op den 13 dezer, franco op- en aangave te doen ten Kantore van den Notaris E. MEIJER aldaar.

Oproeping van Crediteuren.

Al dengenen, die eene pretentie mogte hebben op de onder beneficie van inventaris aanvaarde nalatenschap van JACOB PIETERS GROUWSTRA, in leven Timmerman te Poppingawier en aldaar overleden, worden verzocht daarvan, vóór den 24 December aanstaande, vrachtvrij op- en aangave te doen aan den Griffier T. GOSLIGA te Rauwerd.

VERKOOP BIJ AFBRAAK

van eene BOEREN-HUIZINGE te JUTRIJP.

De Deurwaarder C. J. v. D. MEULEN te Sneek zal op Donderdag den 9 December 1858, 's nademiddags te 3 ure, ten huize van den Kastelein G. J. van der Molen te Jutrijp, publiek **bij afbraak** verkoopen:

De HUIZINGE, behoord hebbende tot de Zathe en Landen van de Kerkvoogdijder Hervormde Gemeente te Jutrijp, staande onder genoemd dorp, en laatst bewoond geweest door Marten Hettes Brouwer.

De conditien zijn te vernemen ten Kantore van genoemden Deurwaarder.

GROFSMEDERIJ TE WIERUM.

De Notaris H. B. KLAASESZ te Ternaard zal op Zaturdag den 11 December 1858, des namiddags ten 4 uur, ten huize van J. Hagel, Kastelein te Wierum, ter verkoop veilen en provisioneel toewijzen;

Eene hechte HUIZINGE en florissante GROFSMEDERIJ met Erve cum annexis, staande en gelegen te Wierum; bij de Wed. Ernst A. Tamsma in gebruik, doch 12 Mei 1859 vrij te aanvaarden.

De Notaris BEEKHUIS te Buitenpost zal op Donderdag den 23 December 1858, 's namiddags 4 uur, ten huize van J. Wieringa, Kastelein te Burum, provisioneel presenteren te verkoopen:

Eene BOEREN-HUIZING en SCHUUR, benevens **de vaste en altijd durende beklemming** van 16 b. 40 el uitmuntende BOUW- en WEIDLANDEN, staande en gelegen onder Burum; bij de Weduwe Jacob Louws Wiersma in eigen gebruik, doende tot eene vaste huur jaars *f* 175.

Conditien te vernemen ten Kantore van gemelden Notaris.

Bij gesloten briefjes te huur,

voor den tijd van 5 jaren, ingaande St. Petri en Mei 1859:

Eene ZATHE en LANDEN c. a. te IJsbrechtum, groot kadastraal 28 bunders 50 roede 10 ellen, alle Greidlanden; thans in gebruik bij Haite Sijbrens Schukken.

De voorwaarden liggen ter lezing bij den Kastelein G. D. BAKKER te IJsbrechtum van af den 8 December e. k., en de briefjes moeten vóór of op den 18 dier maand franco worden ingezonden bij A. G. SCHAAFSMA, administrerend Kerkvoogd der Hervormde Gemeente te IJsbrechtum.

Uit de hand TE HUUR tegen 1 Februarij a. s.: Eene HEEREN-HUIZINGE, met zes grootere en kleinere behangen Kamers, Keuken, Kelder enz., **Plaats en Tuin;** — nader onderrigt bij den Notaris DE HAAN te Leeuwarden.

Te huur of te koop,

om op 12 Mei 1859 te aanvaarden: Eene HUIZINGE en wel beklante BROODBAKKERIJ, met STALLING, SCHUURTJE en vele gerijfelijkheden, **Erve, Hovinge** met **Boomen** en **Plantaadje** cum annexis, staande en gelegen op den Nieuwen Kunstweg in het Gebuurte te Ternaard, gekwoteerd met no. 137; thans door G. A. Huizinga als huurder bewoond. Te bevragen bij H. S. SIJTSTRA, Onderwijzer te Baard.

Men vraagt uit de hand te koop,

eene ruime **HUIZINGE**, op een' der beste standen te Dockum. Adres den Boekhandelaar A. SCHAAFSMA, aldaar.

Aanbesteding bij gesloten briefjes

van het **bouwen** eener BOEREHUIZINGE, in de plaats van die, thans in gebruik bij Haite Sijbrens Schukken te IJsbrechtum.

Het bestek en de teekening van genoemd werk liggen ter lezing bij den Kastelein G. D. BAKKER te IJsbrechtum van af den 8 December e. k. en de briefjes moeten vóór of op den 18den dier maand franco worden ingezonden bij A. G. SCHAAFSMA, administrerend Kerkvoogd der Hervormde Gemeente te IJsbrechtum; terwijl de aanwijzing in loco zal plaats hebben op den 17 December e. k. des voormiddags ten 9 ure.

Aanbesteding van een Nieuwe Schuur,

waarvan het bestek, de voorwaarden en teekening liggen op de plaats, bewoond door de Wed. TOPMA, op Schilkampen bij Leeuwarden.

De Ondergeteekende, zijne GRUTTERIJ overgedragen hebbende aan den Heer H. P. SWART, betuigt aan zijne hooggeachte Begunstigers hartelijken dank voor het vertrouwen hem gedurende een twintigtal jaren geschonken, en beveelt zijnen genoemden Opvolger beleefdelijk aan.

Harlingen, 7 December 1858. P. J. POELSTRA.

Volgens bovenstaande advertentie, Opvolger geworden zijnde van den Heer P. J. Poelstra, en voornemens zijnde mijn WINKEL en GRUTTERIJ op Woensdag den 8 December e. k. te **openen**, beveel ik mij door dezen minzaam in de gunst van mijne geëerde Stad- en Landgenooten aan, hopende door eene soliede bediening, dat vertrouwen en die begunstiging mij waardig te maken, welke mijn geachten Voorganger heeft mogen genieten.

Harlingen, 7 December 1858. H. P. SWART.

HUUROPZEGGINGEN. H. DE KOK, Deurwaarder te Dockum, recommandeert zich tot het doen van huuropzeggingen etc.

COCOS-ZEEP.

Deze **ZEEP** schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 ct.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van een zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

De goede echte soort van het **Verkoophuis**, heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het aanvoelen. De nagemaakte gelijken in kleur en aanvoelen veel op eene vetkaars.

Wij verzoeken de dépôthouders instantelijk hunne kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

HET PERSISCH INSECTENPOEDER

doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle ander ongedierte. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 ct.

BRABANDERS CHOCOLADE-KOEKJES, met wormafdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen. — De geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van. Zij kosten 40 ct. het doosje.

PORTMANSCHE POLITOER of **WRIJFWAS** met gebruiksaanwijzing. Het fleschje 15 ct.

STIJFSELGLANS om het strijken gemakkelijk te maken en het goed een mooijen glans te geven. Een zakje kost 13 ct.

De nieuwe **MINERALE LIJM** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, hetzij van Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal, zoo stevig aan elkander, dat het eerder op eene andere plaats dan op het gelijmde breken zal. Een fleschje kost 30 ct.

Het **VLEKKEN WATER** neemt alle mogelijke Vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per flacon 40 ct., groote flesch *f* 1.

Amsterdam, Verkoophuis; Leeuwarden, J. H. van Haagen; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, David de Jong; Heerenveen, G. Overdiep; Kollum, C. Nihot; Makkum, J. B. de Boer; Meppel. A. Jeulen; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

De DIRECTIE DER FRIESCHE STOOMBOOT-REEDERIJ maakt bekend, dat, door noodzakelijke te verrigten reparatie, de **DIENST** tusschen ***Amsterdam*** en ***Harlingen*** van af *Zondag 5 dezer* is **GESTAAKT** en de hervatting bij nadere advertentie zal worden aangekondigd.

STOOMVAART
VAN
HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** 11 December. Adres voor **Passagiers, Goederen en Vee** bij L. & S. WIARDA.

[illegible] 8 December 1858.

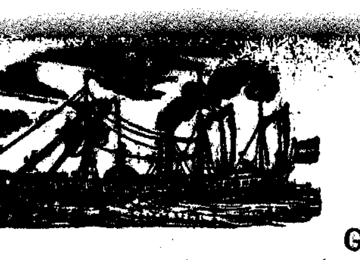

STOOMVAART
VAN
HARLINGEN naar HULL.

Iederen **WOENSDAG** vertrekt van HARLINGEN naar HULL een 1ste Klasse **IJZEREN SCHROEF-STOOMSCHIP**, uitmuntend ingerigt tot vervoer van **Passagiers, Goederen en Vee.**

Adres te Harlingen bij J. FOEKENS.

Van HARLINGEN naar NEWCASTLE on Tyne, ook voor GOEDEREN naar STOCKTON ON TEES, DUNDEE, LEITH, EDINBURGH, GLASGOW en omliggende Plaatsen.

Het eerste Klasse ENGELSCHE **STOOMSCHIP** ***CHAMPION***, Kapitein JAMES RAISON, vertrekt **Zaturdag** 11 December 1858.

Bijzonder goed ingerigt voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE.

Adres bij de Agenten VAN OPPEN'S ZONEN.

WORDT GEVRAAGD met primo Februarij e. k. een DEELGENOOT, die **tien duizend gulden** kan aanbrengen, in eene zaak, waarin thans tusschen de twee en drie duizend gulden per maand wordt verkocht en zeer gemakkelijk uitgebreid kan worden.

Brieven *franco*, *onder letters D. D.*, bij A. VAN ZUIJLEN te *Leeuwarden*.

Een KLEERMAKERSKNECHT, zijn werk goed verstaande en van goed gedrag, kan dadelijk vast werk bekomen bij G. P. HIEMSTRA te Oosterlittens. Men vervoege zich in persoon of met franco brieven.

LET WEL. Men vraagt ten spoedigsten in eene kleine burgerhuishouding zonder kinderen, eene HUISHOUDSTER van de P. G., liefst tusschen de 25 en 35 jaren oud en van goede getuigschriften voorzien. Reflecterenden gelieven zich franco te adresseren, onder letter A, bij den Boekhandelaar J. RIESBERG te Harlingen.

Er wordt tijdelijk gevraagd, om terstond in dienst te treden, een HULPKEUKENMEID of WERKMEID, voorzien van goede getuigschriften. — Adres franco brieven, onder lett. A, of in persoon, bij den Heer MEBIUS, Boekhandelaar te Kollum, of bij Vrouw TEFFER te Leeuwarden.

De Boekhandelaar W. EEKHOFF te *Leeuwarden* heeft uitgegeven:

ALMANAK
VOOR
LANDBOUWERS en VEEHOUDERS,

voor 1859, *bevattende vele nuttige zaken om van den Landbouw en de Veeteelt de meeste voordeelen te trekken.* 30 cts.

Deze 13de Jaargang, met bijdragen van vele geachte Landhuishoudkundigen, onderscheidt zich bijzonder door een belangrijken inhoud.

DE JONKERBOER,
OF
KRYSTYD IN SINT STEFFEN.

YN ALD FRIESLÂN.

Leste schrift fen Dr. EELTJE HALBERTSMA,

nei syn dead mei ien oersicht fen syn libben uutjuwn trog ien fen syn fruenen. 75 cts.

Deze nalatenschap van den zoo zeer betreurden geestigen Schrijver en Dichter zal, als eene waardige voortzetting der *Lapekoer fen Gabe Scroar*, zeker den beminnaren der Friesche taal zeer welkom zijn.

Tevens zijn nog eenige ex. te bekomen van:

Frisch Spjeaidebock. *It Libben in de Wiersizzerijen fen Maayke Jakkeles aon de Frieske fammen, trog TJALLING HIDDES HALBERTSMA.* 30 cts.

Landbouwkundig Mengelwerk, de 8 stukjes voor slechts 60 cts.

Merkwaardigheden van Hindeloopen, met plaat 60 cts., gewone druk 35 cts.

*** HOOGST BELANGRIJKE BIJDRAGEN OVER

HET LICHTGAS.

GEBEZIGD ALS BRANDSTOF IN DE KEUKEN, DE HUISKAMER, HET LABORATORIUM, DE WERKPLAATS VAN DEN HANDWERKSMAN enz. enz. door **J. H. VAN KOTEN** — over NATUURLIJK EN KUNSTMATIG IJS EN NATUURLIJKE EN KUNSTMATIGE IJSKELDERS enz., door **T. C. WINKLER** — over PLAATS en PLAATSBEPALING, door Dr. **W. GLEUNS Jr.**, enz. enz. vindt men in de eerste aflevering van het

PRAKTISCH VOLKSBOEK,
MUSEUM voor NATUUR, KUNST en WETENSCHAP.

Het **Praktisch Volksboek** verschijnt in tweemaandelijksche afleveringen van 4 vellen of 64 kolommen zeer **compressen** doch **duidelijken** druk, versierd door **een aantal** fraaije en ophelderende Houtgravuren.

Elke jaargang van het **Praktisch Volksboek** vormt een **royal** boekdeel van **200** pag's of **400** kolommen druks en kost, ten einde het in aller handen te brengen, bij inteekening slechts de zeer **geringe som** van ***f* 2.50.**

De eerste aflev., die in elken Boekwinkel voorhanden is, mag worden opengesneden, terwijl het daarbij behoorend **woord vooraf** *gratis* verkrijgbaar is.

EENE TWEEDE, MET DE NIEUWE JAGT- EN ONDERWIJSWET VERMEERDERDE UITGAAF VAN DE

NEDERLANDSCHE STAATSWETTEN.

Gedrukt met groote duidelijke letter.

De **goedkoopste** uitgaaf der Staatswetten, bevattende in **280** pag's de GROND-, GEMEENTE-, KIES-, PROVINCIALE-, POST-, ZEGEL-, JAGT-, ONDERWIJSWET en **vele andere** meer. Kost ingenaaid **slechts 90 cents**, en gebonden ***f* 1.20.**

D. A. THIEME, *te Arnhem*, heeft uitgegeven en verzonden:

HET GEWETEN.

EEN NIEUW PLAATWERK VAN

Alexander V. H.

Op Steen gebragt door J. H. HOFFMEISTER. Gebonden in heel linnen prachtband. — *Prijs f* 3.50.

GULDENS-EDITIE, No. 4.

GERARD KELLER, het huisgezin van den Præceptor.

260 pag. compressen druk à *f* 1.

No. 1 der **GULDENS-EDITIE** behelst: A. H. VAN DER HOEVE, Levensbeelden. Schetsen en Verhalen. (290 pag.) — No. 2: CREMER en KELLER. Vier Novellen. (220 pag.) — No. 3: De Oude Heer SMITS, Clementine. (282 pag.) Elk deel is *afzonderlijk* à *f* 1 verkrijgbaar.

Ten voordeele van Mejufvrouw de Weduwe van Ds. Heinecken te Berkel en hare Weezen, is bij den Boekhandelaar P. HUISINGH te Winschoten uitgegeven en alom te bekomen:

H. E. GRAVEMEIJER, **Een kreupele genezen**, Leerrade over Handelingen III, 1—8, voor slechts 15 cent.

(Zie verder het Bijvoegsel.)

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE [illegible].

NATIONALE MILITIE.

DE **COMMISSARIS** DES **KONINGS** in *Friesland*

Herinnert, bij deze, aan de belanghebbenden:

Vooreerst: dat de manschappen, welke bij de Nationale Militie reeds werkelijk, *voor zich zelven*, dienen, en, gedurende het tegenwoordige jaar; of, in jaren, hetzelve voorafgaande (mits, in het laatste geval, het ontslag, te dier tijd, ook is aangevraagd, doch zonder gevolg heeft moeten blijven), overeenkomstig de artt. 91 en 94 der wet van 8 Januarij 1817 en de deswege bestaande latere bepalingen, *hetzij door het overlijden van eenen Vader of Stiefvader, of wel Moeder of Stiefmoeder, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der Ouders, of, eindelijk, door het overlijden van eenen Broeder of van Broeders*, regt op vrijstelling hebben verkregen, en, diensvolgens, hun ontslag zullen verlangen, hetzelve kunnen bekomen.

Ten tweeden: dat zij, die in dat geval verkeeren, zich daartoe *vóór den* 5 *Januarij van het volgende jaar*, in geschrifte moeten aanmelden bij het Bestuur der Gemeente, voor welke zij in dienst zijn getreden, en dat hiertoe ook derzelver Ouders, Voogden, Curators en gemagtigden bevoegd zijn.

Ten derden: dat bij de adressen of aanvragen tot ontslag, moeten worden overgelegd de noodige bewijzen, ingerigt volgens de voorschriften, die daarvan bij de wetten op de Nationale Militie gegeven zijn.

Ten vierden: dat van alle adressen of aanvragen tot ontslag, welke niet vóór den gestelden termijn ingekomen zijn, maar later ontvangen worden, of waarvan de bewijsstukken niet in behoorlijke orde bevonden worden, voor het loopende jaar geen gebruik kan worden gemaakt en het ontslag, voor dat jaar, dus ook *niet* verleend zal worden.

Ten vijfden: dat, verder alle ingezetenen, die, op *den eersten Januarij aanstaande* hun *negentiende* jaar zijn ingetreden, na daartoe, bij publicatie door het Gemeente-Bestuur te zijn opgeroepen, *zich vóór den twintigsten van gezegde maand Januarij*, dus UITERLIJK OP DEN NEGENTIENDEN DIER MAAND, tot de loting moeten doen inschrijven, wel te verstaan: alléén die jongelingen welke in het jaar 1840 zijn geboren en dus op den eersten Januarij 1859 in hun *negentiende* jaar getreden zullen zijn, welke de *eerste* klasse uitmaken.

Ten zesden: dat, ten gevolge van de slotbepaling van art. 3 *der wet van* 28 *Julij* 1850 (*Staatsblad no.* 44), *en om dat in de wetten op de Nationale Militie geene bepalingen van ingezetenschap voorkomen, opzigtens de verpligting tot de inschrijving en loting voor de Militie, niet meer in aanmerking komen de bepalingen van de koninklijke besluiten van den* 25 *Junij* 1817, *lett. G, en* 4 *Mei* 1824, *no.* 90, MAAR DIE VAN INGEZETENSCHAP BIJ DE REEDS GENOEMDE WET VAN 28 JULIJ 1850 (STAATSBLAD NO. 44) GEMAAKT.

Ten zevenden: dat almede diegenen, welke hun verblijf binnen dit Rijk zijn komen te vestigen en als ingezetenen beschouwd moeten worden, zich, insgelijks, voor zoo verre zij nog in de jaren der Militie vallen en hun 23ste jaar, op den 1 *Januarij e. k.*, alzoo nog niet volbragt zullen hebben, *voor den twintigsten en* DUS UITERLIJK OP DEN NEGENTIENDEN DIER MAAND, ter inschrijving moeten aangeven in dat Register, waartoe zij, volgens hunne jaren, behooren, ten einde voor hunne klasse na te loten.

Ten achtsten: dat van de voorzeide inschrijving geen der bedoelde jongelingen uitgezonderd is, maar dat een ieder van hen, zonder *eenig onderscheid*, en dus ook zij, die zich reeds in *militaire* dienst bevinden, alsmede alle anderen, die, om welke redenen dan ook, wettige gronden tot vrijstelling zouden mogen hebben, zich aan het Bestuur der Gemeente, tot welke zij, volgens de wet voor de *Nationale Militie*, behooren, ter inschrijving moeten aangeven op de dagen en uren, die daarvoor, door het Gemeente-Bestuur, bepaald en bekend gemaakt zullen worden, en dat die aangave, bij afwezigheid der jongelingen zelve, door hunne Ouders, Voogden of die over hen gesteld zijn, moet geschieden.

Ten negenden: dat de *wettige* woonplaats of het domicilie, voor de inschrijving hiervoren vermeld, is:

a. Voor *gehuwden:* de plaats, alwaar zij hun bestaan hebben, waarvoor, in twijfelachtige gevallen, gehouden wordt de plaats, alwáár de gehuwden, op den 1 Januarij van elk jaar, tot de uitoefening van eenig beroep patent hebben bekomen, of wel voor het middel van het personeel en mobilair beschreven zijn, en, voor zooverre zij daarin *niet* beschreven zijn, noch patent hebben bekomen, de plaats, alwáár zij zich bevinden.

b. Voor *ongehuwden:* de woonplaats der Ouders, en, bij overlijden van beiden, die van den eerstbenoemden Voogd, voor zoo verre namelijk, de volgende bepalingen daarin geene uitzondering zullen maken.

c. Voor hen, die door hunnen Vader, Moeder, Voogd of Curator, achtergelaten zijn en geen bestaan hebben, de plaats, alwáár hunne Ouders, eerst in rang benoemden Voogd of Curator, het laatst gewoond hebben, of, wanneer die plaats niet bekend of buiten het Rijk mogt gelegen zijn, die plaats, alwaar zoodanige achtergelatenen zich bevinden.

d. Voor natuurlijke Kinderen, die, ingevolge het Burgerlijk Wetboek, door hunnen Vader of hunne Moeder NIET *erkend en* NIET *onder Voogdij gesteld zijn*, de plaats, alwáár zij zich bevinden, of, wanneer zij, om de eene of andere reden, buiten 's lands mogten zijn, de Gemeente, waar zij, vóór hun vertrek, het laatste hebben verblijf gehouden.

e. Voor diegenen, welke geene Ouders, Voogden, Curators of een eigen bestaan hebben, insgelijks de plaats, alwáár zij zich bevinden.

f. Voor gealimenteerden, of kinderen in Godshuizen of liefdadige Gestichten, ONVERSCHILLIG OF DEZELVE AL DAN NIET, OUDERS OF VOOGDEN HEBBEN, die plaats, alwáár de Godshuizen of de Besturen, welke de alimentarie bekostigen, gevestigd zijn.

g. Voor hen, wier Ouders, VAN ELDERS worden gealimenteerd, *onverschillig of zij zelve in de alimentatie al* dan *niet* deelen, insgelijks de plaats, alwáár de Armen-administratie, door welke de alimentatie of ondersteuning, aan de Ouders of derzelver huisgezinnen, geschiedt, elders gevestigd moge wezen, WANNEER DE JONGELINGEN, NAMELIJK, BIJ HUNNE OUDERS INWONEN, of, zoo dit het geval *niet* mogt zijn, de *woonplaats* der Ouders.

h. Voor diegenen, wier Ouders geen bekend domicilie hebben, de plaats, alwáár zij zich bevinden, en eindelijk

i. Voor de zoodanigen, welke afzonderlijk, en niet te gelijk met hunne Ouders of naastbestaanden, bij welke zij te voren inwoonden, door sommige Godshuizen of Armbestuurders, ten hunnen koste in de Kolonien der Maatschappij van Weldadigheid zijn uitbesteed, gelijk mede voor die personen, welke voor rekening van andere Gemeenten in de bedelaars-gestichten dier Maatschappij geplaatst zijn, met inbegrip van de zoogenaamde, in den omtrek der kinder-gestichten derzelfde Maatschappij gehuisveste, bedelaars-huisgezinnen, die Gemeente, onder welke de Godshuizen of Besturen, door welke de kosten van verpleging bestreden worden, behooren.

Ten tienden: dát elk jongman, welke verzuimt zich *vóór den* 20 *Januarij* en alzoo UITERLIJK OP DEN NEGENTIENDEN VAN DIE MAAND, te doen inschrijven, of voor wien daartoe, UITERLIJK OP LAATSTGENOEMDEN DAG, geene aangave gedaan wordt, alnog zal worden ingeschreven aan het einde van het Register, doch dat bij tevens, voor dat verzuim, zal worden verwezen tot eene boete van niet minder dan *vijf gulden* en niet te boven gaande de som van *honderd gulden*, of, ingeval van volstrekt onvermogen, tot eene gevangenis van *vier dagen* tot *zes weken*.

Ten elfden: dat echter de zoodanigen, die zich vóór den 28 *Januarij* en, mitsdien, op den ZEVEN EN TWINTIGSTEN VAN DIE MAAND, nog niet hebben laten inschrijven, dadelijk gearresteerd en naar de hoofdplaats der Provincie overgebragt zullen worden, ten einde, wanneer zij niet bevonden worden wegens gemis aan de gevorderde lengte, of door ziekte of ligchaamsgebreken, voor de militaire dienst ongeschikt te zijn, dadelijk aan den Provincialen Kommandant, ter inlijving, als niet-ingeschrevenen, te worden overgegeven, in mindering van het Kontingent der Gemeente, tot welke zij behooren, om, als zoodanig, *vijf volle jaren* uit te dienen, zonder in het groot verlof te mogen deelen.

Ten twaalfden: dat, derhalve, aan de niet-aangave ter inschrijving, *vóór den* 28 *Januarij*, dus UITERLIJK OP DEN ZEVEN EN TWINTIGSTEN van die maand, tevens verbonden is het verlies van zoodanige vrijstelling van de dienst der Nationale Militie, waarop een niet-ingeschrevene, vóór dien tijd, *voor altijd of voor een jaar*, anders dan wegens de hiervoren opgegeven redenen, aanspraak zoude hebben kunnen maken, bijaldien hij aan zijne verpligting had voldaan, en dat ook geene eigene aangave *na* dien tijd, eenige verschooning kan aanbrengen.

Ten dertienden: dat de even gezegde niet-ingeschrevene en ingelijfd wordende personen, daarenboven, verwezen zullen worden, tot het *dubbel* der boete of straffe, hiervoren vermeld, tenzij zij voldoende bewijzen, dat zij in het jaar, waarin de inschrijving verzuimd is, eene wettige reden tot vrijstelling zouden hebben kunnen doen gelden, wanneer zij zonder boete zullen worden ingelijfd.

Ten veertienden: dat ook de Ouders, Voogden, Regenten of Directeuren van Godshuizen en Armbesturen bij de wet verpligt worden hunne Kinderen of Pupillen, in persoon, of door iemand, daartoe schriftelijk gemagtigd, te doen inschrijven, en dat zij, daarin nalatig blijvende, verbeuren zullen de boeten, daarop bij de wet bepaald, zijnde niet minder dan *vijf en twintig* en niet meer dan *honderd gulden*, of, volstrekt onvermogend zijnde, gestraft zullen worden met eene gevangenis van *een* tot *twee maanden*, onverminderd de nasporingen naar de dienstpligtigen, even als ten aanzien van de deserteurs van het krijgsvolk van den Staat gebruikelijk is.

Wordende, dien ten gevolge, elk en een iegelijk, die zulks aangaat, ten nadrukkelijksten aangemaand en gewaarschuwd aan zijne verpligtingen, ten aanzien der Nationale Militie, *op zijn tijd* en getrouwelijk te voldoen, ter voorkoming der onaangename en nadeelige gevolgen, welke door het ten achteren of in gebreke blijven in de *tijdige* voldoening aan die verpligtingen ontstaan; terwijl, eindelijk, alle Ouders, Voogden, Regenten enz., hierbij betrokken, expresselijk nog worden aangemaand, om, ook van hunne zijde, voor de *tijdige* inschrijving van hunne Kinderen, Pupillen enz., in het bijzonder van hen, die, door afwezigheid, of om andere redenen, zich-zelven niet zullen kunnen aanmelden, zorg te dragen, en om zich niet te spoedig en op te losse gronden overtuigd te houden dat zij aan de inschrijving en loting voor de Nationale Militie nog niet onderworpen zijn, maar om zich, *zelf bij de minste twijfeling omtrent hunnen juisten ouderdom*, van denzelven, HETGEEN IN HET ALGEMEEN ZEER IS AAN TE RADEN, te verzekeren door het nazien van de registers van den burgerlijken stand, als alléén als wettige bewijzen van den ouderdom kunnende worden aangemerkt, ten einde, langs dien weg, voor te komen, dat zij-zelve in boete of straffe vervallen, en hunne Kinderen, Pupillen, enz. die zich, ook in dezen, en, niet zonder grond, op hunne Ouders, of die over hen gesteld zijn, verlaten, insgelijks niet geboet of gestraft, en als niet-ingeschrevenen, of later, als niet *op den bij de wet bepaalden tijd, of ter behoorlijke plaatse*, ingeschreven geweest zijnde en mede geloot hebbende, behandeld zullen behoeven te worden.

Leeuwarden,
den 3 December 1858.

De Commissaris des Konings,
VAN PANHUIJS.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-, Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 3 December 1858 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 9.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . - 202.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood*. . . . - 202.00.

Leeuwarden,
den 4 December 1858.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

DE **COMMISSARIS** DES **KONINGS** in de provincie *Friesland* brengt ter kennis aan de belanghebbenden, dat door zijnen ambtgenoot in de provincie *Overijssel*, onder dagteekening van 27 November ll., is bepaald:

1. dat gedurende dezen winter, bij invallenden en doorgaanden dooi, de groote Rijkswegen in die Provincie, alsmede de provinciale kunstwegen, zullen worden gesloten voor alle vrachtwagens of andere middelen van vervoer, met meer dan vijf honderd Nederlandsche ponden geladen; alsmede voor diligences voor meer dan negen personen, met welke laatstgemelde rijtuigen geene meerdere goederen mogen worden vervoerd, dan die welke het aan iederen passagier volgens het reglement vergund is met zich te nemen;
2. dat de tolgaarders en andere beambten van het bestuur der wegen, voor de stipte naleving van de gemelde bepalingen naauwkeurig zorg zullen dragen; wordende zij gemagtigd en gelast om gedurende dezen winter, telkens bij invallenden en doorgaanden dooi, op de eerste aanzegging van den betrokken opzigter der wegen, al zoodanige rij- en voertuigen, waarvan zij, bij gemis van weegbruggen, de zekere overtuiging hebben, dat ze met meer dan het hierboven bepaalde gewigt zijn bevracht of diligences voor meer dan negen personen ingerigt, niet te laten doorrijden, maar voor de zoodanige de tolboomen gesloten te houden, tot zoolang het te zwaar gewigt daarvan is afgenomen, hetwelk alsdan met afzonderlijke middelen zal moeten worden vervoerd.

Leeuwarden,
den 6 December 1858.

De Commissaris des Konings voornoemd,
VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 30 November jl., ter kennis der ingezetenen, dat, van den 27 November tot en met den 3 dezer:

1. 15 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: 't Bildt 1, Dantumadeel 1, Doniawerstal 3, Hindeloopen 1, Rauwerderhem 1, Smallingerland 1, Wonseradeel 1, Workum 1 en Wijmbritseradeel 5, en 12 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Barradeel 1, Franekeradeel 1, Haskerland 1, Rauwerderhem 1, Schoterland 1, Sloten 1, Tietjerksteradeel 1, Wonseradeel 2 en Wijmbritseradeel 3, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 4118;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Gerrit Nammens Nammensma, te Minnertsga; Pieter Tjeerds Hilarides, te Sexbierum; Gerlof Cornelis Jensma, te Vrouwen-Parochie; Sjoerd Hendriks van der Wijk, te Rinsumageest; Fokke Jacobs Fokkema, aldaar; Auke Oedzes Bosma, te Zwaagwesteinde: Sijtze Klases Brandenburg, te Nijega; Feike Taekes Greidanus, te Tzum; Lubertus van der Heide, te Swichum; Lijkele Feddes Zwanenburg, te Beets; Jan IJntes Heeringa, te Rauwerd, en Sietze Eeltjes Kooistra, te Arum;

3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Germen Jans Velthuis, te Arum; Sijbren Tijmstra, te Vrouwen-Parochie; de Wed. Jurjen Christiaans Draaijer, te Koudum; Tjeerd Wijtzes Kaastra, te Hempens; de Wed. Jan K. de Vries, te Marssum; Pier Johs. Zwierstra, te Engelum en Pijlger R. Wiedema, te Blessum.

Leeuwarden, den 6 December 1858.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

BEKENDMAKING.

DE **BURGEMEESTER** EN **WETHOUDERS** van *Leeuwarden*, gelet op art. 21 en eenige volgende der wet op de Nationale Militie, van den 8 Januarij 1817, Brengen, bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat zij, die bij de Nationale Militie reeds werkelijk voor zich zelven dienen, en gedurende dit jaar, overeenkomstig de bepalingen, vervat in artt. 91 en 94 van gemelde Wet of latere Verordeningen, hetzij door het overlijden van een' *Vader* of wel *Moeder*, weduwe zijnde, of door plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der *Ouders*, of eindelijk door het overlijden van een' *Broeder* of *Broeders*, regt op vrijstelling hebben verkregen, en op dien grond ontslag verlangen, zich, ter bekoming van hetzelve, voor zooverre de voor deze Gemeente in dienst getredenen betreft, *vóór den* 5 *Januarij* 1859, in geschrifte, met overlegging van de bewijzen, ingerigt volgens de wet en de deswege gegeven voorschriften, aan het Bestuur dezer Gemeente moeten aanmelden.

Verder wordt aan de belanghebbenden kennelijk gemaakt, dat van die adressen of aanvragen om ontslag, tot het doen van welke, eveneens als de Manschappen zelve, ook hunne Ouders, Voogden, Curators en Gemagtigden bevoegd zijn; — welke *vóór den* 5 *Januarij* 1859 niet zijn ingekomen of waarvan de bewijsstukken niet in behoorlijke orde zijn bevonden, *voor dat jaar* geen gebruik kan worden gemaakt, en het verzochte ontslag alzoo niet kan worden toegestaan

En zal deze, op de gebruikelijke wijze, worden afgekondigd.

Leeuwarden, den 6 December 1858.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

STAAT VAN DE MIDDELPRIJZEN DER GRANEN andere en Objecten, welke gedurende de tweede helft van de maand November 1858, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens nederlandsche maat en gewigt.

Tarwe..	Witte ..	*f* 7.62½	de mudde.	Boter		*f* 1.25	het pond.
	Roode..	„ 0.00	„ „	Vleesch .	Koe......	„ 0.41	„ „
Rogge..........		„ 6.50	„ „		Kalfs.....	„ 0.00	„ „
Gerst ...	Vroege.	„ 4.45	„ „		Schapen ..	„ 0.31	„ „
	Late ...		„ „	Varkens-vleesch ..	Versch ...	„ 0.54	„ „
Boekweit.........		„ 5.50	„ „		Gerookt ..	„ 0.80	„ „
*Haver...........		„ 3.50	„ „	Aardap-pelen....	Vroege ...	„ 0.00	de Mudde
Witte Boonen		„ 0.00	„ „		Late	„ 1.27½	„ „
Erwten..	Witte ..	„ 9.25	„ „	Zaad....	Kool	„ 13.25	„ „
	Groene	„ 0.00	„ „		Raap.....	„ 0.00	„ „
	Graauwe	„ 0.00	„ „		Lijn......	„ 10.75	„ „

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden, den 1 Deceember 1858.

De Burgemeester,
J. I BEUCKER ANDREÆ.

's GRAVENHAGE, 4 December.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

In de zitting van de Tweede der Staten-Generaal van woensdag jl. is, bij de beraadslaging over de tweede afdeeling van hoofdstuk V (*kosten van het bestuur der provinciën*), door den heer van Asch van Wijck opgemerkt, dat uit den toelichtenden staat nopens de artt. 26, 30 en 46 blijkt, dat de Staten van Utrecht, Friesland en Limburg eene verhooging hebben voorgedragen voor de ambtenaren op de provinciale griffiën. De Regering heeft evenwel gemeend daaraan niet te moeten voldoen en gezegd, dat de tegenwoordige sommen voor die provinciën in evenredigheid zijn met die voor de andere provinciën toegestaan. Spr. gaat dit na en meent, dat Friesland *f* 3000 meer dan Utrecht geniet, ook al neemt men aan, dat er zekere verhouding tusschen de provinciën moet bestaan. Hij komt op tegen het betoog in de M. v. B., dat de werkzaamheden op de provinciale griffie van Friesland uitgebreider zijn dan op die van Utrecht.

De heer Dirks meende, dat het betoog van den vorigen spreker, voor zoover betreft de vergelijking tusschen Utrecht en Friesland, reeds was wederlegd door de memorie van beantwoording.

[Daarin wordt toch door de Regering gezegd, „dat zij niet kan toegeven, dat „de provincie Utrecht dienaangaande bij andere provincien, met name Friesland, „zou zijn achtergesteld. In de eerste plaats moet worden opgemerkt, dat het ge„tal gemeenten van beide provinciën in het voorloopig verslag niet juist is opge„geven. Friesland toch telt niet 40 maar 43, en Utrecht niet 99 maar slechts 72 „gemeenten. Daarenboven zijn de gemeenten in beide provinciën niet op ééne „lijn te stellen. In Friesland treft men slecht drie gemeenten aan, welke eene „mindere bevolking dan 1000 zielen hebben, in Utrecht daartegen 27. Terwijl „in Utrecht elke gemeente slechts één beheer heeft, zijn de gemeenten in Fries„land in vele afdeelingen of dorpen verdeeld, waarvan elke hare eigene huishou„ding en afzonderlijke begrooting en rekening heeft. Uit een en ander moet van „zelf een groot verschil van werkzaamheden voor de provinciale bureaux voort„vloeijen. Neemt men verder in aanmerking, dat sedert 1855 voor de bezoldi„ging der provinciale ambtenaren van Utrecht *f* 2200, en voor die van Fries„land slechts *f* 1200 meer is toegestaan, dan kan men niet beweren, dat eerst„genoemde provincie is ten achteren gesteld"]

De heer Dirks wijst evenzeer op het verschil van toestand tusschen de beide provinciën, op de vele dorpen waarin de gemeenten in Friesland geplitst zijn, en op de werkzaamheden, die de waterstaat geeft in eene provincie aan drie kanten door de zee omgeven. En het is niet alleen dit alles, maar men moet ook letten op hetgeen in den laatsten tijd in Friesland met betrekking tot de waterstaatsaangelegenheden is gedaan of wat men nog voornemens is te doen. Overigens verdedigt spreker de billijkheid ook der aangevraagde verhooging van *f* 3000 voor Friesland; hij blijft die nog voor het volgend jaar aanbevelen, daar het lot van die ambtenaren, die met vele werkzaamheden belast zijn, hem zeer ter harte gaat.

De minister van binnenlandsche zaken antwoordt aan den heer van Asch van Wijck, dat de maatstaf voor de belooning der ambtenaren op de provincial griffiën, is het meerder of minder gewigt in den omvang der werkzaamheden van de provinciale griffiën. De heer Dirks heeft teregt reeds gewezen op den waterstaat, welk belang in Utrecht niet of in het geheel niet in aanmerking kan komen. De minister zet dit nader uiteen.

In de zitting van gisteren zijn de beraadslagingen voortgezet over de bijzondere artt. van hoofdstuk V (*binnenlandsche zaken*) en wel over de afdeeling betreffende de medische politie.

Daarover voerden achtervolgens het woord de heeren Westerhof, Idzerda, Goderoi, Mackay en Schimmelpenninck van der Oije.

De heer Idzerda vestigde de aandacht van den minister op wettelijke maatregelen, tot wering der besmettelijke veeziekten. Ook hij heeft met leedwezen het antwoord der Regering gelezen, omdat die zaak zeer dringende voorziening vereischt, in de eerste plaats, als hij let op het gewigt van den Nederl. veestapel en ten anderen als hij het oog vestigt op de menigvuldig heerschende veeziekten, vooral op die onder de runderen, zoodat alleen in Friesland in acht jaren 27,402 runderen zijn afgemaakt of aan de ziekte gestorven. „Dit is — zegt spreker — de reden, waarom hij op deze gewigtige zaak aandringt. Hij ontveinst zich de moeijelijkheden, daaraan verbonden, niet; er bestaat groot verschil van gevoelen. Sommige provincien beschouwen als goed wat anderen voor kwaad achten. Er is gemis aan eenheid, waardoor hier wordt afgebroken, wat elders is opgebouwd. Algemeene regelen door de wet te stellen, zijn daarom noodzakelijk."

Antwoordende op de verschillende bedenkingen en vragen, welke betrekkelijk deze aangelegenheid zijn ter sprake gebragt en gedaan, heeft de minister van binnenlandsche zaken verklaard, dat hij zich niet kan verbinden ten aanzien van de voordragt eener wet op het tegengaan der besmettelijke veeziekten, maar dat die aangelegenheid door hem niet uit het oog wordt verloren. Verder heeft de minister verzekerd, dat op dit oogenblik aan een ontwerp op de medische politie met ijver wordt gearbeid; derwijze, dat hij zich meent te mogen vleijen, dat eerlang over dit onderwerp een ontwerp van wet zal kunnen worden ingediend, en dat, indien het mogt blijken, dat in de afdeeling van het ministerie, met deze zaak belast, gebrek aan personeel mogt bestaan, hij zal trachten daarin te voorzien. De artt. 52—56 zijn daarop aangenomen.

De aanvraag van twee tonnen gouds voor de verbetering of vervanging van de gouvernementsgebouwen te 's Gravenhage heeft eene zeer langdurige beraadslaging uitgelokt. De heer Thorbecke heeft, bij wijze van amendement, voorgesteld, om het bedoelde bedrag uit de begrooting te ligten, en de zaak bij eene afzonderlijke wet te regelen. Bij de stemming over dit amendement hebben zich 27 stemmen voor het amendement verklaard en even zooveel daartegen, weshalve de beraadslaging daarover tot in de volgende vergadering moest worden verdaagd.

In de zitting van heden, die door Z. K. H. den Prins van Oranje, in eene der loges is bijgewoond, is ingekomen een ontwerp van wet tot bekrachtiging van provinciale belastingen in Friesland. De beraadslagingen over hoofdstuk V zijn vervolgens voortgezet en wel het eerst over het amendement van den heer Thorbecke. Dit amendement is verworpen met 30 tegen 29 stemmen. Een amendement van den heer Dirks, strekkende tot splitsing van het artikel, is aangenomen met 46 tegen 13 stemmen. De gewone kosten van onderhoud zijn zonder stemming goedgekeurd; art. 72 *a*, behelzende twee ton voor bedoelde nieuwe gebouwen, is aangenomen met 39 tegen 20 stemmen, nadat de minister van binnenlandsche zaken verklaard had dat geene uitgaven zullen worden gedaan voor het gebouw van den Hoogen Raad, tot dat over den zetel van dat hoogste regterlijke collegie zal zijn beslist.

De art. 73—85 werden achtereenvolgens goedgekeurd.

Nadat de heer ter Bruggen Hugenholtz eenige bedenkingen had ingebragt tegen het onderwerp, bedoeld bij onder-artikel 86, kosten, voortvloeijende uit de wet van 12 Julij 1846 (*Staatsblad* no. 102) *f* 20,000, en de minister van binnenlandsche zaken dien spreker beantwoord had, werd het onder artikel 86, zijnde het laatste der VIde afdeeling (*waterstaat en publieke werken*) met 29 tegen 20 stemmen aangenomen.

De Kamer zal op aanstaanden maandag met de behandeling der VIIde afdeeling (*onderwijs*) voortgaan.

De minister van kolonien heeft in eene uitgebreide memorie van beantwoording de verschillende aanmerkingen en gevraagde inlichtingen, voorkomende in het voorloopig verslag over het ontwerp tot regeling van het gebruik van het koloniaal batig slot over 1856, beantwoord. De minister heeft daarbij gevolgd de rangschikking in dat verslag voorkomende en achtereenvolgens behandeld: *a.* bestuur van Nederlandsch Indië. Door dat bestuur genomen of te nemen maatregelen van meer algemeenen aard; *b.* handel en middelen van gemeenschap; *c.* cultuurstelsel; *d.* indische geldmiddelen en indisch muntwezen; *e.* vervoer en te gelde making der indische gouvernementsproducten, Nederlandsche Handel-maatschappij. Bij dit antwoord zijn gevoegd onderscheidene bijlagen, waaruit blijkt: 1º. dat de sterkte van het indisch leger op 1 Januarij 1858 was 1043 officieren, 25,195 manschappen en 1017 paarden; 2º. dat het bedrag der geraamde uitgaven voor het departement van oorlog in Nederlandsch Indië in 1858 bedraagt *f* 17,157,295; 3º. dat het bedrag der geraamde uitgaven voor het departement van marine in Nederlandsch Indië in 1858 bedraagt *f* 3,295,145; 4º. dat de geraamde kosten voor de civile gebouwen en den waterstaat in Nederlandsch Indië in 1858 bedragen *f* 3,111,702; 5º. dat de ontvangsten wegens de verpachtingen in Nederlandsch Indië over 1858 geraamd zijn op *f* 12,518,386, en 6º. dat de belastingen en inkomsten van onderscheiden aard in Nederlandsch Indië over 1858 geraamd zijn op *f* 10.175,818.

Van het ontwerp op het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen, luidt het eerste art. als volgt: „De koloniale geldmiddelen worden als staats-ontvangsten en uitgaven beheerd en verantwoord, volgens de in deze wet voorkomende bepalingen. — Van al de berekenbare uitgaven voor de kolonien en bezittingen worden de begrootingen bij de wet vastgesteld. — Tot dekking der uitgaven worden bestemd alle koloniale inkomsten, voortvloeijende ook uit belastingen, pachten, verkoop van producten, als uit andere hoofden.

„De begrootingen worden voor elke kolonie afzonderlijk opgemaakt, als: 1º. voor Nederlandsch Indie, 2º. voor Suriname, 3º. voor Curaçao en de eilanden en 4º. voor de kust van Guinea.

„Zij worden vastgesteld voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren, en blijven van kracht, tot dat eene nieuwe begrooting door de wet zal zijn bekrachtigd en in de respective kolonien ontvangen.

„Het voorstel van wet, tot vaststelling der begrootingen, wordt aan de Staten-Generaal ingeleverd ten minste twaalf maanden vóór het tijdstip, waarop zij bestemd zijn, van kracht te worden."

Verder wordt bepaald, dat de kosten van inkoop en vervoer der koloniale producten, zoowel als de netto opbrengst van die welke in Nederland te gelde worden gemaakt, voor *memorie* op de begrootingen zullen worden uitgetrokken.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE ERVEN KOUMANS SMEDING.